

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Quæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindelicorum, 1729

VD18 90108957

47 An coactio ad actum, cum libertate ad loci, vel personæ electionem, ejus valorem impedit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

metus, in electione, magis publicæ utilitati repugnat, quam in renunciatione, & ideo Pontifex voluit, ut in electione maior requiratur libertas. Ita Nauar. in 6. accepta opposit. §. num. 1. de rest. spol. & num. 21.

COROLLARIA.

¹⁴ **C**olligitur ex dictis primò; Antequam per Iudicem, fiat resignationis irruptionio, & restitutio in integrum, renunciantem non posse licet beneficium ita renunciatum tenere, nec in eo ministrare,

aut fructus ex illo percipere, quia titulum per renunciationem amisit, & beneficium sine titulo canonico licet retineri non potest, c. 1. de reg. iur. in 6.

Secundò: Sic renunciantem non tenuerū amplius, post renunciationem, & ante rescissionem, ad horas canonicas, sed eum, cui ille beneficium renunciauit; quia hic, & non ille, absolute habet beneficij titulum, ac beneficium.

Tertiò: Si renuncians, remaneat in beneficij possessione, per triennium, non iuuari decreto de pacificis possessoribus; quia possedit sine titulo.

QVÆSTIO XLVII.

An coactio ad actum, cum libertate ad loci, vel persone electionem, eius valorem impedit.

C A S V S.

TITIVS, à Principe vocatus, precibus priùs, deinde etiam ministrinam ex Filiabus Sempronij, quamcumque vellet, ducere coactus est; ille vero duxit Rachelem, Quæritur; Vtrum Matrimonium illud fuerit validum.

SVMMARIVM.

- 2 Ad Matrimonii valorem sufficere videtur libertas solum quo ad circumstantias.
- 4 Sicut sufficit ad electionem.
- 5 Verè tamen est inualidum.
- 6 Quia est omnino coactum.
- 7 Ex eoque infelices exitus timeri possunt.
- 8 Ad matrimonij valorem, requiritur libertas circa statum Matrimoniale.

10 Ad electionem obligari quis potest à lege; secus ad Matrimonium.

11 Ad Matrimonij, ac Professionis valorem, requiritur omnimoda libertas quo ad statum.

RATIONES DVBITANDI.

Quoniam, inter actus, qui à Iure declarantur inualidi, cum multo sunt extorti, ponitur contractus Matrimonij, Quæritur; an, vt sit irritus, requiri-

requiratur omnimoda coactio, non solum quo ad actus substantiam, sed etiam quo ad eius circumstantias; An vero sufficiat coactio ad ipsum actum, cum libertate ad circumstantias. Aliqui enim existimarentur, requiri omnimodam coactiōnem; Ideoque Matrimonium à Titio cum Rachele contractum, fuisse validum. Ita Azor. lib. 1. c. 11. quæst. 11. & alij, quos refert Couaru. 4. descr. 2. p. c. 3. §. 5. n. 8.

3. Primo; Quia, non videtur vlo modo fuisse coactum, sed omnino liberum, ac voluntarium; nulla enim coactio, facta est circa electionem illius fœminæ, esto fuerit facta circa electionem absolute. Ergo Matrimonium, quannuis ea coactione extortum, validum tamen fuit; quia fuit plenè liberum.

4. Secundo; Quia, si quis, Ecclesiæ regimen assumere cogatur, relicta sibi facultate eligendi quamcumque Ecclesiæ voluerit, & vnam eligat, electio illa valida est; sicut valeret electio, si electores non certam personam, sed aliquam ex certis, in Ecclesiæ alicuius regimen elegere cogerentur. Ergo similiter erit validum Matrimonium si quis, non certam personam, sed solum vnam ex certis, assumere cogatur; tunc enim substantia electionis non videtur coacta, sed libera; nec ad electionem minor libertas requiritur, quam ad Matrimonium, vt constat ex c. 3. §. ceterum, de elect. in 6.

RESOLVTIO.

5. Respondet tamen, Matrimonium illud fuisse inualidum. Ita Sanch. lib. 4. matr. d. 12. n. 20. Salas I. 2. R. P. Beati Lib. I.

tract. 3. d. 3. s. 1. nu. 27. Rebell. p. 2. lib. 2. quæst. 11. s. 1. num. 11. Basilius de Leon. lib. 4. c. 14. num. 14. & alij apud istos.

Primo. Quia Matrimonium illud, 6 verè ac propriè suit coactum, Titius enim, ita Matrimonium, ex metu, assumpit, vt illud, in sua libertate relatus non assumpsisset. Ergo huiusmodi Matrimonium comprehendi debet sub decreto Matrimonia coacta irritante. Verè enim simpliciter est coactum.

Secundo. Quia non minus ex hoc, quād ex quolibet alio Matrimonio coacto, infelices exitus timeri possunt, cum enim Titius, contra suam voluntatem, vnam ex filiabus Sempronij in Vxorem eligeret sit coactus, de infelici exitu prudenter timeri potest. Hæc autem fuit ratio Matrimonia coacta irritandi.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

A D rationes in contrarium, Respon- 8 detur, ad primam, non sufficere ad Matrimonij libertatem, huius, vel illius personæ electionem, sed requiri, vt electio ipsius status Matrimonialis, omnino libera sit, & non coacta, alioquin Matrimonium dici non potest absolute liberum, sed coactum & liberum solum respectuè. Libertas autem respectiva, cum non sit plena, ad Matrimonij valorem non sufficit.

Ad secundam respondet primò. Si 9 electio coacta ex c. 3. §. ceterum: de elect. in 6. irrita esset: sicut ex c. cum locum. de sponsal. est irritum Matrimonium metu contractum: eodem modo fore irritam electionem, in quâ daretur optio.

II eli-

eligiendi unam ex determinatis personis vel Ecclesijs, sed ad ipsam electionem daretur coactio, quia iam electio illa, absolutè esset coacta, & libera solùm respectuè, ideoque non plenè, prout ad electionem requireretur.

10 Respondeatur secundò: Disparitatem esse inter Matrimonium, ac electionem, quia ad electionem faciendam inter duos obligari quis, vel à lege, vel à Superiori potest. At ad Matrimonium, nemo villa lege obligari potest, nisi ipse prius, ex sua voluntate se obliget.

COROLLARIUM.

Colligitur ex dictis, ad valorem Ma. II trimonij, ac professionis religiosæ, requiri à iure plenam, ac omnimodam libertatem, non solùm circa electionem persone, vel Religionis, sed etiam circa electionem ipsius status, cum enim sint status immutabiles, & semel assumpti, relinqu amplius non possint, nisi omnino liberè assumerentur, infelices exitus timeri meritò possent.

Q V A E S T I O X L V I I I .

An coactio, iusta secundum allegata, probata, actus valorem impedit.

C A S V S .

RACHEL, post contracta cum Titio sponsalia, cum alio Viro fornicata fuerat; Titius de hoc certior factus, eam ducere amplius solebat. Verum, quia Sponsæ fornicationem probare non potuit, à Iudice, sub poena excommunicationis, eam ducere coactus est. Quæritur; Vtrum Matrimonium illud sit validum.

S V M M A R I V M .

- 3 Coactio formaliter iusta, Matrimonij valori obstat non videtur.
- 7 Vere tamen obstat.
- 8 Est enim iniusta ex parte coactionem patientis.
- 9 Ut obstat, satis est coactio materialiter iniusta.
- 10 Per hanc, coactus, sibi metum nullatenus infert.

11 Neque has coactio, locum habet in Fœro Conscientia,

12 Esto, sit iusta, ex parte Iudicis metum inferentis.

13 Et à Iure precipiatur.

14 Vnde oriatur tunc nullitas Matrimonij.

15 Coactio, ut Matrimonium non irritet, debet esse materialiter, & formaliter iusta.

RATIONES DUBITANDI.

CVM Matrimonium metu, ad id, in iustè incusso, contractum, iure potest.